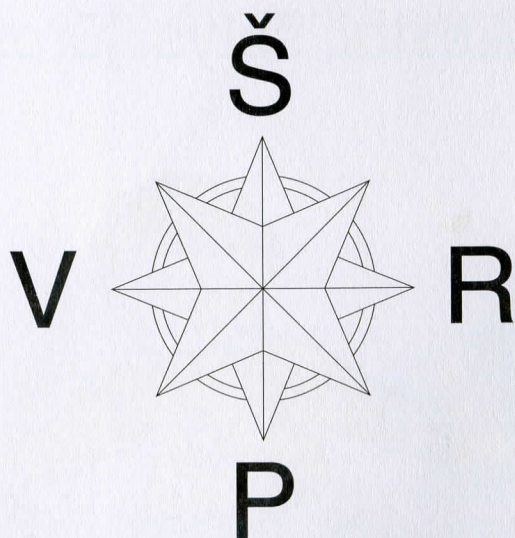

Pasaulio šalys

Saulės judėjimas dangumi padeda nustatyti pasaulio šalis.

Štai kaip gali įsidėmėti Saulės padėtį danguje:

Rytuose saulelė kyla,
Pietuose ji šviečia virš galvos,
Vakaruos ji leidžias tyliai,
Šiaurėj niekad nebuvos.

Žinodamas, kur yra šiaurė (žemėlapyje visada viršuje), gali lengvai nustatyti kitas pasaulio šalis.

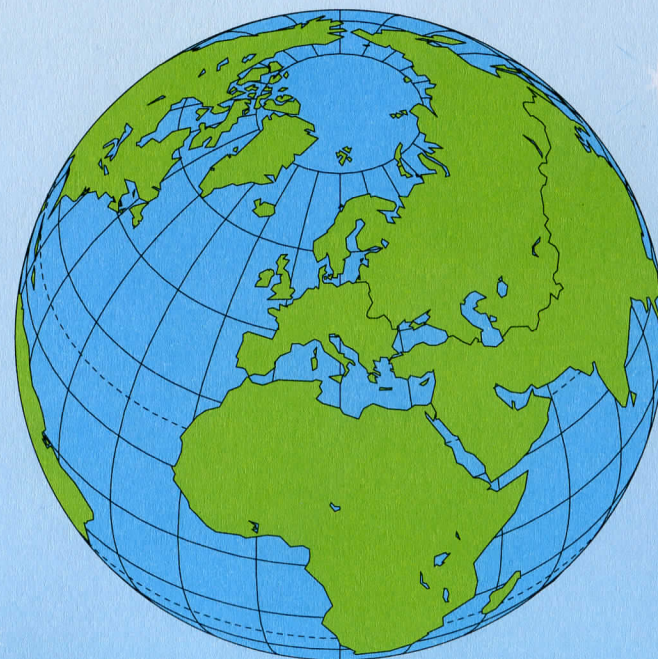
Pradėk nuo viršaus ir eik laikrodžio rodyklės kryptimi sakdamas:

ŠVARIOS RANKOS PUOŠIA VAIKĄ –
šiaurė, rytai, pietūs, vakarai.

Šiaurės pusrutulis

Mūsų planeta Žemė panaši į didelį rutulį. Piešinyje matome viršutinę, tai yra šiaurinę, Žemės pusę – šiaurės pusrutulį. Kaip matai, čia esama gan daug sausumos (žali plotai), kitur – platūs vandenys (mėlyni plotai).

Ar kada nors esi matęs rutulio modelį, vaizduojantį Žemę? Ar žinai, kaip vadinamas toks sumažintas Žemės kamuolys?

Europa ir Afrika

Čia matai Pietvakarių Aziją, o žemiau dar vieną pasaulio dalį – Afriką. Pasaulio dalys dar vadinamos žemynais.

Siaurės Amerika ir Pietų Amerika

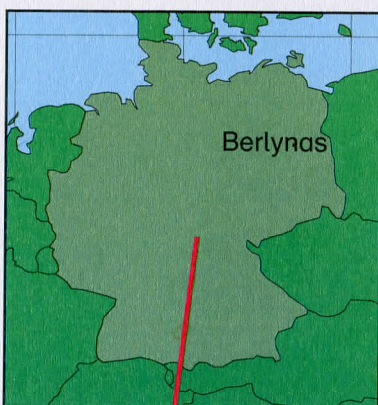
Į vakarus nuo Europos yra Šiaurės ir Pietų Amerikos. Jas jungia siaura sąsmauka. Čia matyti, kodėl Žemė dar vadinama mėlynąja planeta: du trečdalius jos paviršiaus dengia vanduo.

Vokietija

Europos viduryje plyti Vokietijos Federacinė Respublika. Ji tęsiasi nuo Šiaurės ir Baltijos jūrų iki Alpių. Čia vyrauja nuosaikus žemyninis klimatas. Vokietijos sostinė ir kartu didžiausias šalies miestas yra Berlynas. Jame įsikūrusi ir federacinės vyriausybės būstinė. Aukščiausias Vokietijos kalnas – Cugšpicė, jo aukštis siekia beveik 3000 metrų. Kaip vadinami garsieji vartai, skiriantys Berlyno vakarinę ir rytinę dalis?

Spalvinga vėliava

Vokietijos valstybinės vėliavos spalvos – juoda, raudona ir auksinė. Kaip ir kituose puslapiuose, gali nuspalvinti valstybės vėliavą. Pavyzdį matai kairiajame puslapyje. Šią tautinę Švarcvaldo regiono skrybėlę puošia raudoni bumbulai, bet tik

tada, jei ją nešioja netekėjusi mergina. Ištekėjusių moterų skrybėlių bumbulai juodi.

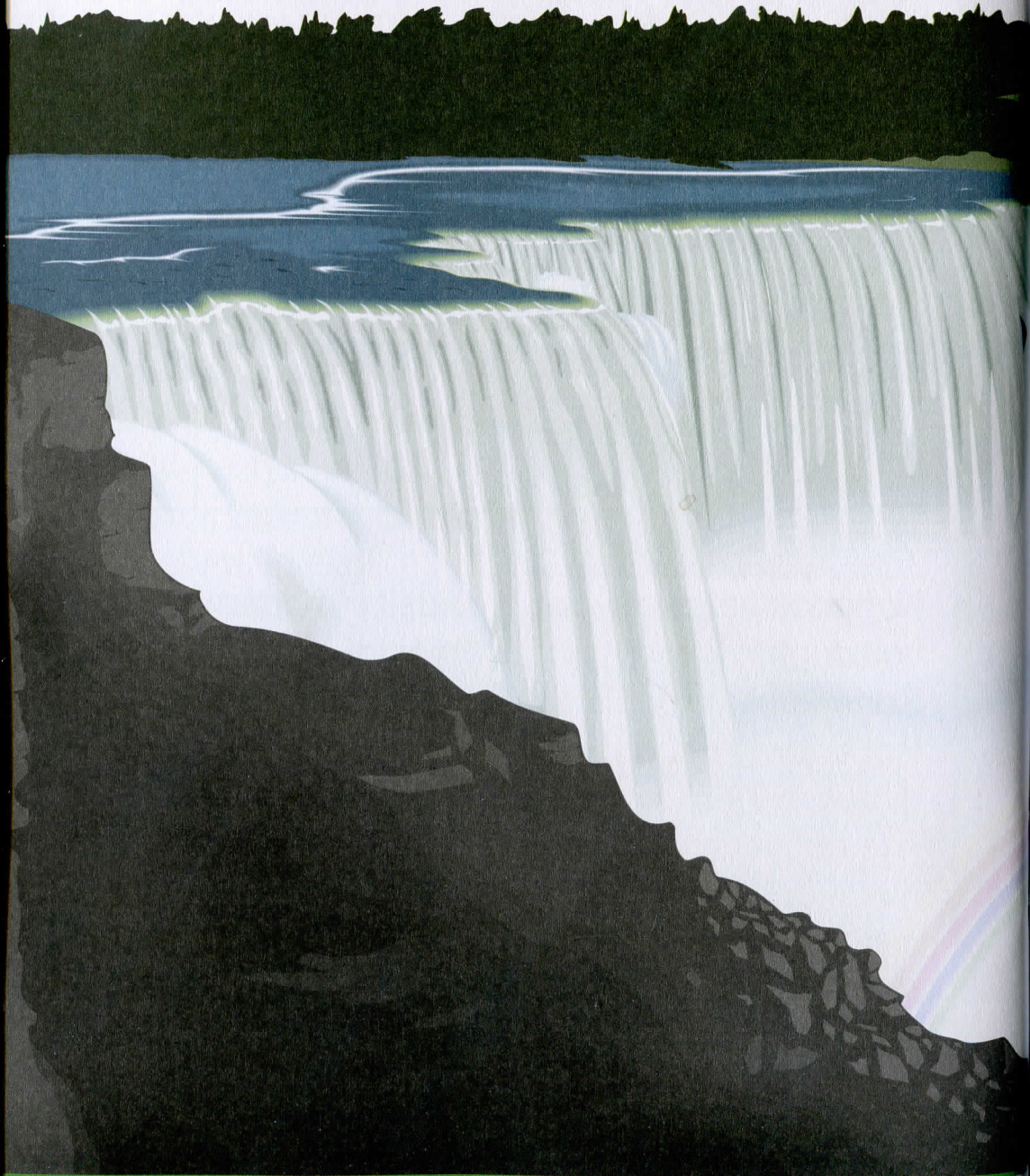

50

Niagaros kriokliai

Dalis garsiujų Niagaros krioklių priklauso Kanadai, dalis – JAV.

Kritimas į gelmę

51

Niagaros upė teka Kanados ir JAV pasienyje. Ji skiria šias šalis Šiaurės Amerikos žemyno rytuose. Niagaros krioklių vanduo krinta 50 metrų žemyn. Girdėti tik kurtinantis vandens šniokštimas, kuris nustelbia bet kokį žodį. Arčiau kaip 30 km iki krioklių plaukti upe laivu negalima, nes tai per daug pavojinga. Niagaros kriokliais galima gėrėtis ir Kanadoje, ir JAV.

